

SZILÁGY-SOMLYÓ.

TÁRSADALMI HETILAP

és A SZILAGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASAGI EGYLET KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
NAGY LÁSZLÓ.

SZERKESZTŐSÉG:

Sz.-Somlyón az ev. ref papi háznál,
hová az előfizetések és a kéziratok küldendők.
Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Elszegényedésünk.

(T) Nem rágalmazó szó ez, hanem anyagi viszonyaink czim tábláján illetékesen kitehető felirat.

Volt már alkalmunk e lapok hasábjain jelen sajnós körülményről bizonyos panaszos szavakat emelni, bár tudtuk, hogy ez által sebfőlszaggatást kénytelenítettünk eszközölni; de megtettük s meg tesszük, mert így társadalmi életünk beteges testének fájó sebhelyéről csak egy bizonyos tapaszt van alkalmunk félremozdítani, — egy hatásra nézve ártalmas és csakis fedezési használatra szánt tapaszt, melynek legilletékesebb neve: indolentia.

Lássuk csak miből is szövődik ezen rejtélyes képzelt gyógyanyag!? Semmi másból, mint a mások — illetőleg közös ügyek iránti érzéketlenség szálaiból, melyeket az enyves önzés máza borít. Világosabban szólva: nem más ez, mint egyrészt a közügyek iránti kötelesség elhanyagolása, másrészt az önzés bűnének ápolgatása.

Nem igen szíveljük meg a pogány Plinius intését, hogy: „A magánhasznót a közjó, az ideig tartókat az örökkévalók kell, hogy megelőzzék. a (L. VII. ep. 18)

Avagy a közügyek iránti kötelességét teljesíti-e az, aki a társadalom egyes tagjai érdekét nemcsak előnyösen nem pártolja akár mint erre rendelt hivatalos közeg, akár mint illetékes hivatal, de mint polgártárs is, sőt — önös érdekekkel szemben más érdekeket mellőzni, talán megkárosítani is hajlandó? ! Helyesen mondja Gregus A.

„Kalmár nem nézi czélnak: áruját
Csupán a hasznót, mit belőle lát;
Ügyvéd sem azt, hogy nyert ügyed legyen,
Hanem hogy ő hizhassék pereden;
Orvos előtt is ritkán az a fő,
Hogy te megélj, hanem hogy éljen ő;
Azaz: segít az ember emberen,
Csakhogy önön javára rendesen.“

S ha ez így van, — mi elvitázhatlan — mily könyvedén sinli meg a tapasztalatlan és

ügyefogyott a tapasztaltak és ügyes gondolkozásnak tanácsának, — s az erre rendeltetett hatalmasok jóakarátának hiányát csak egyes esetekben is, hátha még az idők huzamosabb folyamatán kell szenvednie ezen hátrányos körülmény rombolásait.

Átlátja, felfoghatja ezen sajnós tényálás káros hatását minden komoly gondolkozó, csak az nem akar rajta segíteni: a ki a társadalmi együttét természeti törvényeire nem szívesen gondol s az ezekből származó áldást ön számára fölöslegesnek tartja; aki „se ingem se gallérom“-féle elvet tartván tettei és részvéte irányadójaul, önző czélokhoz vezető utakon szeret haladni; a ki nem akar azon igazságra gondolni sem, hogy a közügyek iránti kötelesség teljesítése: a közjólét, közös nyugalom és közboldogság garantiája; hogy ellenben többek hanyatlása anyagilag és erkölcsileg, a kevesek jólétét is veszélyezteti.

Innét van, hogy nem örködtünk a földmivelő osztály s illetékes birtokosok több évtizedes ügyének jobbra fordulta fölétt; nem vagyunk hajlandók segíteni az ügyben azon hátrányokon, melyeknek horderejét nemcsak is merjük, hanem szenvednünk is kell. Méltán magára vonja itt figyelmünket Maltitz ezen mondása: „Az önzés szenvedély, mely száz másban önmagát bünteti meg? Ugyanez áll az iparos osztály érdekeinek előnyösebbé tételére nézve, mely ügyben a bajok orvoslására hevülni az illetékesek közül alig láthatunk egyet-egyet.

Az általános jelszó ez volt: törődjék kiki a maga bajával!

De hát mi lesz az eredmény?
Az, hogy a földmives verejtéke hasztalanul hullik a kétes aggodalmak közt megmivelt földre; a mindennapi kenyérnek való évről-évre kevesbedik, minőségében hanyatlik; értékesítésében aligalig lesz haszon: az ajtó küszöbére ül ez elszegényedés. Így az iparos keze munkája kevésbé kerestetik; a mesterek munka hiányában kényszer-vállalatokba ereszkednek, vagy földmivelési tornába esett fergek lesznek, — egy-egy tehetősebb az országos ügyek aligismert

fájának szívós és keserü-gyökerén boszusan, de minden esetre haszontalanul rágódik.

Idé vezetett s fog még tovább is vezetni a szóba hozott indolentia, melynek hatása alatt az ügyek állásának rendje évtizedek lefolysásával megzavarodott, s e zavarba való merülés fokozatosan folyamatban van, kárára közvetlenül az egyes érdekeknek, közvetve pedig az összesnek.

Hozzak-e fel kézzel fogható példa-esetet? Legyen!

Általánosan ismert dolog, hogy a földbirtokok művelésének kérdésénél a felügyeletre rendelt ör pontosan és hiány nélkül megköveteli a fáradozásáért járó zsoldot; városi megyei és országos hivatalok ez ügyben megbízott közegei biztosítva élvezik az ezen czimen kiszabott díj-összeget; s mindezekért a jó hiszemű gazdát micsoda sajnós meglepetésre ébresztik fel? Arra meggyőződésre, hogy ember emlékezetet meghaladó idő óta kétszer oly nagy birtoktól kell adózó kötelességének eleget tenni, mint a milyennek véletlenül, de határozottan bebizonyult.

Hát hol van itt az egyesek vagy hivatalok akár jóakarata, akár ébersége!.. Miben áll a társadalmi élet kötelekeivel lenyüggözött polgárok iránti viszonylagosság (reciprocitás) joga?

Hiszen, ha az adó beszédésének ügyét tekintjük, itt az utolsó fillérnek nem szabad a számításból kimaradni, s a nincsetlenség miatt dob szava lármázza össze a kíváncsi és kapzsi embereket, hogy a sors üldözze birtokos könynyeinek tanui lehessenek; de a megadóztatott birtoknak misége, természete stb. érdekében tett intézkedések ily hallatlan megkárosítást is képesek rendszeresíteni! .

Valóban, az a hidegség és érzéketlenség, mely a társadalom tagjai közt más érdekek irányában jelentkezik; az a kötelesség teljesítésében föl-fölmerülő közöny, mely a hivatalos vagy megbízott közegek tetteit jellemzi, teszik elszegényedésünk főokát.

Ma egynek, holnap másnak, időteltével az egész társadalmi élet összhangzatának kárára válik e kérdéses közügyek iránti közöny. S a

nro 30. ajtajához siettem; lássam volt-e Marim az én Károlyomnál?

Megjelent a kis hamis meg biz a; maga Károly beszélt el nekem nagy buzán, hogy tegnap este 9 órakor kopogott valaki ajtaján, ő már szokása szerint, hogy szemeit kímélje eloltván lámpáját, próbálta emlézni a francia, angol, olasz szavakat, s mit sem sejtve a porosz ajtók második zárját a kis belső-ríglit hátra tolván a kinyílt ajtón besurrant egy delnő, ölelte, csókolt, bőrnadrágot emlegetve kezeivel kezdte ismét szemügyre venni. ha csakugyan megvesztette e fogadást; közbe-közbe tul boldognak jelentgette magát daczára, hogy Károly ellökte párszor a tolakodót rablonak vélt amazont Végre nagynehezen kibontakozott az ölelő karokból, letörölte esők nyomait és lámpát gyújtott. . . . Ketten alig néztek egymásra kölesönös bánatot, csalódást kifejező arcukon halál veriték ütött ki, mert a házmaster nyitott rájuk, ki esküjére hivatkozván, házmasteri árgus szemekkel nézegette hol Károlyt, hol Marit, s végre ez utolsót kilökte, mondván: „gyalázatos, gyilkos, fosztogató kalandos nő csak egy becsületes urért nem vislek a rendőrségre pedig te vagy a zsidó fiatal ur gyilkosa stb. csak tisztességes lakóm iránti tiszteletemnek köszönj minden kegyelmet! Önt pedig Herr von. . . az egyetemi dekanatusnak ezennel tartozom bejelenteni!

TARCZA.

Dalaimból.

Itt van az ősz, sárgul a lomb,
Peregnek a levelek.
Hűvös eső hull a földre,
S zugnak, bugnak a szelek.

Erdőn, mezőn, völgyön, réten
A pusztulás jelei:
Sáppadt virág, hulló szírom
Mind bánatom növeli!

A tova tűnt szép napokat,
Vérző szível siratom:
Elmerengve egy pár hervadt,
Levélkén és virágon.

Keblem felett hervadtak el,
Édes emlék mindenik!
El-el nézem, csókolgatom,
Kedvem, csak ebben telik!

Tőle kaptam egytől-egyig,
Tőle, kit úgy szeretek. . . . !
Jertek, jertek kis virágim,
Hadj' mulassak veletek!

Jöjj te hervadt piros rózsá,
Hisz te valál keblemen,
Azon a szép, csendes, nyári
Holdvilágos estvelen.

Emlékszel, mily boldog voltam,
Tudod ott a kis padon
Piczi keze, kezemben volt,
Forró ajka ajkamon!

Ugy-e, ugy-e azt susogta,
Ingó ákácok alatt:
Rád hajolva, karjaidba'
Vagyok a legbologabb!?

S rám ragyogtak szép szemei,
Az ég legszebb csillagi !
Oh mondjátok, susogjátok,
Ti kik most könyezni láttok:
Volt ily boldg valaki!

Végh Mihály.

Bőrnadrág.

Utazási napló töredék.

(Folytatás.)

A jó Isten ismét elhozta a lámpagyújtás idejét.
Omnibusra ülve pontban 5 órakor a Putkammer strassé

kik úgy gondolkoznak, hogy a közös jólét iránti érzéketlenségük mellett is kedvük szerint rendben tarthatják szénájokat: ne feledkezzenek meg arról, hogy egy emberöltő elteltével sarjadékaik fognak meggyőződni a következő igazságokról: „Minél jobban szereti valaki önmagát, annál jobban gyűlölik őt mások.“ Az önzés mérges gyökér; a fa, mely belőle hajt ki, mérges gyümölcsöt terem. És a legnagyobb magyar szavai szerint: „Csak a gyenge szereti önmagát; az erős nemzeteket hordoz szívében.“

Társadalmi életünk betegségének orvoslására városunk erélyes hatóságánál már egy-egy irányban meleg ügyszereteté nyomaira akadhatunk, de még eddig csak annyira jutottunk, hogy a társadalmi ügyállások egy-egy háttérbe szorított ágazatát világosabban szemlélhetjük. Nagy hátramaradások nagy és tartós helyrehozómunkálatokat igényelnek s tudnunk kell, hogy alárendeltszerű hivatal sok körülménnyel van szoros összefüggésben. Itt kiváltképpen az egyesek jóakarata: a valódi felebaráti szeretet nyújthat irt a kérdés alatti baj gyökeres gyógyítására. Mert Eötvös szerint: „E világon nem a tudomány, hanem a szeretet művelhet csodákat.“ E csodás jelenlég állhatja tehát útját elszegényedésünk tovább harapódzásának.

Ne késsünk e gyógymód biztosítására valamennyien közreműködni!

Fővárosi levél.

(Esik az eső. — Titkos drámairók. — Ilka (ki más, mint Pálmai?) — „Gondüző.“)

Az őszi unalmas napok lassanként kezdenek beköszönten. Az időjárás esős, lehangoló.

Az unalmas udvarló rendszeren az idő járásához fordul segítségért, mikor valami nagyot akar mondani imádottjának és mindent elfelejt. Megbocsát a t. olvasó, ha én is az időjárásával kezdem, mert hát én is valami nagyot akartam mondani, s csak midőn a tollat a kezembe vettem, jutott eszembe, hogy hát bizony most valami különös, nagy dolgot nem lehet írni Budapestről. Mert azt talán nem fogja senki különösnek tartani, hogy drámairónk újra vannak szép számmal, legalább ezt mutatják a vár- és népszínház pályázatai, a melyekről most szólnak a lapok.

Mennyi szép, fényes remény ragyog le azokról a holt betűkről sok fiatal szíve. Az újdonsult, illetve újdonsülendő titkos drámairók már előre eltervezgeti, mint lesz akkor, a mikor az ő darabját adják.

Őt fogja nézni minden szem. A páholyokból kíváncsi szemek fürkészik a „lámpák előtt“-jét a hol majd büszkén, méltóságteljesen fogja magát meghajtani, mindjárt az első felvonás után, a zajos tapsokra. És újra, meg újra. . . kihívják ötször, hatszor, tizszer, vagy még többször is.

És róla fog beszélni a félvilág, a lapok csak ő róla fognak zengni dicsőhymusokat. Az a szép lányka pedig: a kit a „Bugaczi Tárogató“-ban, vagy az „Ezüst kürt“-ben minden két hétben fel-felzaklatott kinrimes zöngeményekkel, csak az ő mosolyát fogja szomjuzni, csak az ő tekintetért fog epedni, a ki most szánakszik rajta, kikaczagja.

Nagyon természetes, hogy az ellenkezőre gon-

Ezt pedig — mond siró hangon Károly barátom — mind te csináltad, mert veled volt a bálban bőr-szín nadrágod! . . . köszönöm . . . neved Schiöndter . . . mehetsz. . . én is mehetek már jól tudom Isten hírével merre tetszik, mert a „feketetéblai intése“ holnap bizonyosan kilesz függesztve! . . .

Csengess Károly a házmasternek! . . . mondám a tévedést kifogjuk nyomozni, s mi jó barátok maradtunk, hisz én veled nem pohar közt kötöttem a barátságot, mely a pohárral együtt szokott eltörni! . . .

Károly csengetett. A házmaster belépett.

Uram! jó házmasterem, szóljon igazat: bejelentette on az én kedves Károly barátomat a tegnapi szobajelentést?

Nem!! ezt úgy mondta a házmaster, hogy megrendült bele a szűz-szoba. . . és Károly nyakamba borult. . . mindent nekem köszönt . . . jót vacsoráztunk annyira jót, hogy a házmaster utoljára ilyen vallomást tett: Uraim! Berlinben nagy razziaikat tartanak a csavargó nőkre, sem nyilvános sem titkos helyeken nem szabad megszegni az erkölcs szabályait. . . de épen ezért a demoralisatio épen nálunk tenyészik legbujábbban. . . megvalva az igazat a házmaster és kalandor nő, társával a gúljával egy hármasszövet-ségben nem mindig tiszta az ártatlan vértől, s hamis

dolni egyiknek sincs még csak esze ágában sem. Arról nem mernek álmodni sem, hogy a valóság annál keserűbb legyen majd.

Szerelemligeti Tihámér legalább affélet nem jártat eszébe, mintha nem az ő darabja ütné el a 100 aranyat; azt el sem fogadná, ha csak előadásra ajánlanák, vagy megdicsérnék; pedig most már ötöd ízben zaklatja a színi bíráló bizottságot népszínművajudmányával.

Barátom, nem hallottál valamit a Pálmai-féle 50 aranyas színműpályázat eredményéről. Ez már mégis sok, hogy ily soká késleltetik az eredmény közzétételét.

Biz én hallottam, érdeklődöl?

No, tudod barátom, a mennyiben egyik ismerősöm pályázott. Az ipse így felel, de azért szeméből leolvassuk az izgatott kíváncsiságot, mely megmagyarázza egész bizottsággal, hogy bizony itt az érdekelte fél.

— Nohát — szól nyugtatólag a másik — egészen meglehetsz nyugodva, mert a pályázat meddő.

— Csak legalább az előadásra ajánlanák.

A titkos drámairók ur, úgy látszik, lejjebb hagyott egy keveset merész reményeivel.

— No már az igaz, mégis csak hiú egy asszony ez a Pálmai Ilka. A pályázatot „meddősíti“; kész inkább még 50 aranyat adni a már felajánlott 50 aranyhoz, azért, hogy beszéljenek róla egy évig megint.

No, szegény Pálmai Ilka, ha hallanád, hogy vádol, átkoz a titkos drámairók serege már is, pedig még nincs is tudomásukra adva, hogy elkopantak a 50 aranytól, a dicsőségtől stb. tudom nem lenne kedved új pályázatot hirdetni s még megtoldani 50 arannyal azt. Hány fiatal ember szívébe (egy része tán titkos imádó is) csepegtetett ragyogó reményeket s hányat fogsz megfosztani minden reménytől?

Mégis, mégis kegyetlenek azok az asszonyok.

De azt tartom, a titkos drámairókról elég is ennyi, úgy is elég keserű az életük.

Mintha látnám, milyen jóízűen ásitnak tisztelt olvasóim, ennyi sok érdekes dolog elmondása után. Most hát fogok mondani valami nagyot. Ejnye, megint az időjáráshoz kell fordulnom segítségért.

Szörnyű rossz idő van; az eső csak úgy zuhog. Ránk borul az unalomnak sátra nem sokára teljes erővel.

A kiadók ugyancsak versengenek is egymással most, midőn október új évnegyeddél köszönt be. Október! Szüreti időny! Ez az időszak legalkalmasabb előfizetők toborzására! Indítsunk lapot! Muttató kell az unalmas napokra. Itt-ott új lapok mutatószámok tűnnek fel. Figyelemre méltó különösen egy lap, mely úgy látszik, hézagpótló leendő irodalmunkban. Székely Aladár jó nevű könyvkiadónk vállalkozott a „Gondüző“ szépirodalmi hetilap kiadására, melynek eddig megjelent számaiból ítélve, az a hivatása, hogy kétes értékű szépirodalmi válfakat leszorítson teljesen. Ott látjuk a munkatársak sorában P. Szathmáry Károlyt, Mikszáth Kálmánt, Kazár Emilt, Margittay Dezsőt, Kiss Józsefet, Sziklay Jánost stb. Cikkeiket, melyek megválasztása jó izlésre vall, regények, elbeszélések, humoreszkek, költemények.

Mi őszintén üdvözöljük az új lapot, mely a művelt közönség támogatására bizton számíthat. A

keresménytől . . . a tegnapi nő a legveszélyesebb egyike mondhatom! . . .

* * * * *

1869. július havának 2-án a Dom- vagyis királyi templomban nagy ünnepély tartatott „Hengstenberg híres orthodox theologiai egyetemi tanár requiem“. Alig fért a tágas templomban egyik ember a másik mellett. Egy drámai alak, legalább is herezegő pompában imakönyvét egész orrocskájáig emelve húzódott közelebb, közelebb, mint valami távolról cseljához siető vészessel. . . egyszerre mellettem állott meg. . . Elborzadtam . . . én is tovább-tovább döfölöztem a buzgólkodók sorában. . . ő jött utánam mindenütt. . . végre egy oszlop meggátolt az óvintézkedésben. . .

„Megtaláltalak! . . . végre itt az Isten szent színe előtt! oh bocsáss meg. . . hasztalan kerestelek! . . . unoka-bátyám elment a rajna vidékére. . . látogasd meg szenvedő Maridat!“

Mari! . . . templomban vagyok. . . holnap! . . . holnap! . . .

Többé soha sem találkoztam Madame Marival. igaz, hogy ötven ezermé sincs. . . de nyugott vagyok mert 300 mfl. köztünk a távolság! . . . és elkopott réges-régen az ismertető jegy a bőrnadrág! . . .

Csillag . . .

férczregényekkel, rossz szépirodalmi munkákkal elárasztott olvasó közönség régóta érzett hiányát fogja kipótolni a „Gondüző.“

S ezzel be is fejezem leveletemet, nehogy a levél hosszú legyen s az olvasó huzza mégis a rövidet.

Tasnády J.

Tanítói közgyűlés.

(Folytatás.)

Az elmondottakban korántsem merittem ki e tételre vonatkozó nézetemet; mert ha csak annyit tennék, mint a mennyit elmondottam: akkor a mi tanításunk és nevelői eljárásunk hiányos és hézagos volna. Már pedig nekünk egy egybefoglalt egész ismeretet kell nyújtanunk. Ismeret nyújtásunk egybefoglalt egészet fog képezni akkor: ha tanítványainknak az említett ismereteken kívül, hit- és erkölcsi ismereteket is fogunk nyújtani. E végből: tanítványainkat ne csak munkás és értelmes, hanem erkölcs- vallásos polgárokká is neveljük. Ezt elérjük azáltal, ha a gyermekek keblében felébresszük és megszilárdítjuk az emberi szív legnemesebb érzelmét t. i. a mennyi atya iránti szeretet, félelem teljes tiszteletet és az emberek iránti jóakaratot. Igen! ezen kiváló tantárgy tanítására is kellő gondot fordítsunk és ne hanyagoljuk el, mert a vallásosságra a mai realis világban is nagy szükségünk van. Hiszen mindnyájunk előtt ismeretes dolog, hogy ott, a hol az erkölcs és vallás hiányzik, ott a törvények és a felsőbb iránti tisztelet is hiányzik. Mondom, legyen a mi tanítói és nevelői eljárásunk az igaz, jó és szép, ezen hármassal tündöklő csillag követelményeinek teljesen és tökéletesen megfelelő.

Ezen azon individuális nézetem, a mit a népis-kolai tanítás „mikéntjére“ vonatkozólag röviden bátor voltam elmondani. Nekem erős hitem és meggyőződése, ha t. tanítótársaim közül bár melyik is saját iskolájában az általam imént elmondott elvek szerint fog eljárni és tanítani; működését siker koronázzandja. S így az oly sok irányú igények és következményeknek, legalább részben eleget tesz. S ezt minden tanító-társam megteheti, ha nagyban nem is, legalább en miniatüre-ben.

Ezen említett teendők a tanítót leginkább benn az iskolában illetik; de az iskolán kívül is vár egy csomó teendő a tanítóra, hogy mik azok a teendők? arról, illetve azokról holnap fogok beszélni. „A népis-kolai és közegészségügy“ című értekezésemben. Most csak annyit kívánok megjegyezni, miszerint: a) tetteinkkel, nevelői eljárásunkkal hassunk oda, hogy a nagy közönség köréből iskoláinknak s illetéknéppen önmagunknak is minél több barátot szerezzünk; b) a magyar nyelv és szellem fejlesztésére s terjesztésére az iskolán kívül is kövessünk el mindent és sohase feledjük; hogy a magyar suprematianak a népis-kolák is hatalmas támogatói.

Meglehet az elmondottak után tisztelt hallgatóim közül valaki illetéknéppen is gondolkozhatik; jól van, jól, azt mi tudtuk és tudjuk, hogy a mai kor tőlünk sokat vár és követel; de hát ezen sok várás és követeléssel szemben hol maradt és marad a méltányos díjazás? A ki imígyen gondolkozik annak is van egy kis igaza. Azonban még se feledjük azt, hogy, hogy volt a mi helyzetünk az 1868.38. trvezikké meghozatala előtt, hogy van most s mindenek fölött pedig ne azt: hogy agg napjainkra tisztességes nyugdíj fogunk kapni, mennyiben a legszerényebb viszonyok között élő falusi tanító is 300 forint nyugdíjra tarthat igényt.

Tisztelt közgyűlés! Az elmondottak után be is zárhatnám megnyitó beszédemet, de mielőtt ezt tenném, előbb arra a sajátságos szellő fúvásra kívánom még tisztelt hallgatóim figyelmét felhívni mely nyugat Európa egyes államaiban lengedez, s a mely dermesztő fagpgyal fenyegeti egész tanügyünket, ezen szellő pedig: a reactionarius irány szellője. Azonban sajnos, míg ezen szellő Ausztriában és Németországban csak egyes intézményeket érintett, addig Belgiumban, Európa legszabadelvűbb államában egész viharra nótte magát s a szabad és független iskolákat mind elseperte.

Ezen reactionarius irány hazánkba is felütötte a sátorfáját, lappangva bár, de folytonosan működik s proselytákat igyekszik gyűjteni, mézes-mázos szavakkal már talált is egy néhány hívőre, de még nem annyira, hogy nyílt sisakkal merne föllépni. Adja Isten, hogy ne is találjon.

Végül még egy pár szót kívánok tisztelt kar-

társaimhoz intézni. Kartársak! Nehéz kereszt ez a miénk, sok megróbáltatásnak vagyunk mi kitéve. A legolcsóbb napszámosai vagyunk mi a hazának, mégis a legtöbben parancsolnak. Azért ez ne tegyen minket indolensekké és ne csüggedjünk el; hanem munkálkodjunk és neveljünk; mert embert nevelni szép és felséges feladat! Haladjunk az idővel s legyünk egyetértők, mert akkor imponálni fogunk s tisztelni fognak. Mert nekünk az uniformis nem ad tekintélyt, nekünk azt ésszel, becsülettel és komoly munkával kell kivivnunk. Ezt ne feledjük!

Az elmondottak után még egyszer legyenek általam üdvözölve a mélyen tisztelt jelenlévők, legyenek üdvözölve továbbá a nemes város tisztelt előjárói is, ezen újbóli üdvözletem nyilvánítása mellett munkálkodásunkra isten áldását kérve, a szilágymegyei tanítótestület XI. közgyűlését ezennel megnyitottnak nyilvánítom.“

*

Elnöknek ezen említett s egész terjedelmében közölt megnyitója köztetszéssel fogadtatott s jegyzőkönyvbe vétetni határozottatott.

Ezután Juhos Béla egyesületi főjegyző olvasta föl tanulságos évi jelentését, mely jelentésből álljannak itt a következő kiválóbb adatok: a) a központi bizottság a szakosztályok közreműködésével 4 ülésen összesen 41 ügydarabot intézett el, azonkívül elintézte azokat az ügydarabokat (18) is, melyeket a múlt évi közgyűlés elintézés végett hozzá utasított; b) az egyesületnek ez időszert 12 tiszteletbeli, 3 alapító, 10 pártoló és 120 rendes tagja van; c) az egyesület könyvtára 265 műben 348 kötetet tett; d) az egyesület a lefolyt évben a „Család és iskola“, „Népnevelők lapja“, „Népiskolai szemle“, „Néptanoda“ és a „Néptanítók lapja“ című tanügyi lapokat járatta; e) az egyesületnek a lefolyt évben 306 frt 77 kr bevétele, 118 frt 13 kr kiadása volt, maradék 188 frt 64 kr, ha ehhez hozzá számítjuk a 346 frt tagsági hátralékot, akkor az egyesület vagyona 534 frt 74 krnyi összeget tenne; f) az Eötvös-alap ügye a múlt évihez hasonló állapotban van; g) a járáskörök közül főleg a zilahi és szomszói körök tűntek ki tevékeny munkásságuk által. E helyütt megjegyezni kívánom azt is, hogy az évi jelentés egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni határozottatott.

Az évi jelentés felolvasása után, a központi bizottság előterjesztéseinek tárgyalására került a sor, itt megemlíteni kívánom röviden a következőket: a) a múlt évben életbelépett segély-alap ma már 40 frttal rendelkezik; b) a szeretet ház létesítésének eszméje jobb időkre halasztatott; c) a jegyzők tiszteletadója 25 frtről 50 frtra lett fölemelve; d) a tagsági hátralékok szigorú felhajtása ügyében az alispáni hivatal megkerestetni határozottatott.

Ezután a felolvasások megtartására került a sor. Felolvasást tartott Juhos Béla főjegyző és zilahi községiskolai igazgató tanító „A hülyék neveléséről“; Gyenge József szomszói községi tanító pedig „Az olvasás tanítási módszereiről“; mindkét felolvasó tételét ügyesen oldotta meg, miért ismételt elismerés nyilvánított s munkáikat illetőleg a levéltárba betéetni határozottatott. Ezzel a délelőtti munkát véget is ért.

Délután a gyakorlati tanítások lettek megtartva. Gyakorlati tanítást tartottak: a) Kiss Lajos tasnádi ev. ref. tanító a népiskola II. osztályában, egy olvasmánydarabot tárgyalt a benne előforduló különböző tantárgyak érintésével; b) Tötös János zoványi községi tanító a népiskola V. osztályban a természettanból. A gyakorlati tanítások a somlyói községi-iskolaszék magas és jól berendezett tantermében tartattak még. A gyakorlati tanításokkal az első nap teendői bevégeződtek.

(Folyt. köv.)

Vidéki levél.

Kraszna, 1884. okt. 26.

Tekintetes szerkesztő ur!

„Hass, alkoss, gyarapítsd a haza fényre derül“, A költő e mondatát, ha valakire alkalmazni lehet, úgy megynk szeretet tanfelügyelőjére ngs. Kerekes József urra jogosan.

En, hogy magyar őszinteséggel szóljak a tanfelügyelőségek felállításának valami melegebb barátja nem voltam soha; nem láttam be az okot, hogy miért szükséges ez; holott ezen teendőket a különféle egyházak esperesei, minden állami megterhelés nélkül elvégezték volna — mint saját körükben

végzik is ép oly lelkiismeret és — hiszem — oly szakavatottsággal. Ma sem láttam be ezen intézmény hasznát oly vidékeken, hol tiszta magyarság lakik, mert ott nemzetiségi propagandát csinálni — értve magyart — fölösleges, lévén minden polgár hü, szeretett alattvalója a magyar hazának.

De másrészt meggyőződtem mi főképen e sorok írására készített arról, hogy oly vidékeken, hol különféle nyelvű — de nem nemzetiségű — lakosok vannak, a tanfelügyelői intézmény, mily áldáshozó édes hazánk magyarosodására; s hogy ezt nem, mint légből kapottat mondom, hanem mint megtörtént történeti igazságot, alább röviden kifejem.

A Kraszna szolgabírói járásnak összes tanítói e hó 24-én Krasznára lettek összehíva, a statisztikai s egyéb iskolai ügyek elintézése végett. A teljes számmal megjelent tanítóikart, a tanfelügyelő ur ő nagysága örömmel üdvözölte. Örömet fejezte ki a felett, hogy újra körükbe lehet. Ezután megkezdődött a hivatalos ügyek elintézése.

Ennek befejezte után, tanfelügyelő ur ő nagysága egy szép, hazafias, fönnkelt szellemű beszédet intézett a tanítóikarhoz. Kiemelése hangsúlyozá, hogy valamint eddig, úgy ezután is azon iparkodjanak, — azon tnnitók kivált — kik román iskolákban, vagy községekben vannak: hogy a reájok bízott gyermekeket a magyar hazának hü, engedelmes polgárokká képezzék. — Örömmel, megelégedéssel veszi tudomásul az eddigi eredményt is, de ez még csak egy kis része azon nagyszerű munkának, mely román ajku vidékeken működő tanítóikarra vár; mert habár, mint az adatok és személyes meggyőződés alapján tudja, hogy a román gyermekek 35%, magyarul írni és olvasni tud, de a siker bekoránázva akkor leend, ha minden román gyermekről elmondható lesz ez. Végül szívőkre kötö az egybegyűlt tanítóknak és jegyzőknek, a kölcsönös egyetértést, hogy így a szent cél elérése annál sikerdusabb legyen. Ennyi ebből.

Most kérdem, hogy kell-e ehhez commentár? Hisz a tanító, ha román is látva főnökétől, a szép humanus bánásmódot, kérdem nem lelkesül-e? Hogy sz.-járásbeli román tanítóikar valóban lelkesül-e nemzeti ügyért, már maga egyedül az a tény is mutatja: hogy kivétel nélkül mind beszél a magyar nyelvet. Ez oly érdeme a megye tanfelügyelőjének, melyet a magasban is kellő figyelembe vehetnének!

De ha már benn vagyok a tárgyban Tek. szerkesztő ur engedelmeiből tovább folytatom.

Az egybegyűlt tanítóikar (28) között mindenféle vallású és nyelvűeket láttunk, csak ép egy nem volt képviselve, a zsidó. Most azt kérdem, hogy hol maradtak ezek, — igen ezek! Mert a Krasznai sz. járásban 100—150 tanköteles zsidó gyermek van, ha tanítójuk nincs, hol nyerik oktatásukat? Hol sajátítsák el a magyar írást és olvasást? Vagy ők talán külön kasztot képeznek, a törvény reájok nézve fel van függesztve, hatályon kívül van? Én gyarló eszemmel úgy fogom fel a dolgot, hogy egy állam sem tűrhet meg a maga kebelében oly nemzetet, fajt, mely külön államot akar alapítani. Hogy pedig ez így van, — bizonyítja már maga az, hogy Krasznán több mint 35 tanköteles zsidó gyermek van és ez — határozottan állítom és tudom — egyik hitfelekezetnek iskolájába sem jár, nekik pedig magoknak nincs. Vagy talán abból meritik hazafiságukat, hogy egyes házaknál összejönnek és a szükséges imájokat beemlézik, oh ebből nem! Vagy talán abból, hogy — tisztelet a kevés kivételnek, ha van — az utcán rossz jargon németességgel beszélnek? Hol itt a haza szeretet! A jogosság és a kerges igazság azt követeli, hogy a mi nem szabad Pálnak, az Péternek se legyen, vagyis, ha más nyelvűek megtudnak tanulni magyarul beszélni, olvasni, írni, mért éppen csak a zsidó nem?

Azért igen méltányos és jogosnak találok a tanfelügyelő ur ő nagysága neheztelését, mondhatom haragját, midőn a törvényes visszaélés ellen kelt. Megígérte, hogy mielőbbi orvoslásáról gondoskodni fog.

E remény, — hogy e visszaélés mielőbb megszűnik — annál jobban éltet bennünket, mivel Nagy Domokos Kraszna járási szolgabírájában birunk a magyar ügynek egy oly láng buzgalmu apostolát, mint a minő tanfelügyelő ur ő nagysága, hisszük azért, hogy tanfelügyelő ur ő nagyságának idevonatkozó rendeleteit — a nála már megszokott — szigorral részrehajlatlan igazsággal hajtandja végre!

Ha hazánk minden vidékén ily apostolai vol-

nának a magyar ügy eszméjének, úgy 50 év múlva egész hazánkban magyar nyelvű és érzésű polgárok lennének.

Él magyar, áll Buda még.

Busmagyar.

Hireink.

— A jövő hó 1-től kezdve a hivatalos hirdetések egyszeri közlésének díja, tekintet nélkül a hirdetmény nagyságára, 3 frtban állapított meg és hirdetményt csakis a díj előleges beküldése mellett fogadok el.

Szerkesztő-kiadó.

— A zilahi kir. postahivatal f. évi november hó 1-én kinstárvá alakítván át, a nagyobb összegű postautalványok közvetítésére fölhatalmazott postahivatalokkal való forgalomban, a fentebbi időponttól kezdve 1000 frtig terjedő közönséges és 500 frtig terjedő távirati utalványok felvételére és kifizetésére, ugyszintén 500 frtig terhelt utánvételes küldemények közvetítésére felhatalmaztatik. Budapestre (főposta) és Bécsbe ezen postahivatal 5000 frtig terjedő közönséges postautalványokat vehet fel.

— Kinevezés. A zilahi járásbíróséghez járásbíróvá Darvas Ignác tasnádi járásbíróági albiró nevezetett ki.

— Egy kilencz szekérből álló cigány karavánt szállítottak e hó 27-én városunkon keresztül Zilahra, kiket Tasnád környékén fogtak el; nem volt semmi igazolványuk, illetőségi helyöket pedig nem mondták meg.

— A „Zilah városában a temetkezést segélyző második társulat“ czime alatt alakult egylet alapszabályai, a m. kir. belügyministerium által, folyó évi 56,901. szám alatt a bemutatási záradékkal ellátattak.

— A szatmári m. kir. pénzügyigazgatóság, Farkas Lajos zilahi V. oszt. kir. adótitstet a szatmári kir. adóhivatalhoz IV. oszt. kir. adótitstté nevezte ki.

— Vakáczió. A zilahi ref. főgymnásium és polg. iskola tanári kara tudomására hozza az illető tanulóknak, szülőknak és gyámoknak, hogy — a mennyiben úgy Zilahon, mint a megye részében csak november elején fog megkezdetni a szüretelés — a szüreti szünetet megnyújtotta november 9-éig bezárólag.

Iparosok figyelembe. Az iparossegédek és tanulók belajstromozása tárgyában a kereskelelmi miniszter a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: „Az 1883. évi XVII. t.-ezikbe iktatott ipartörvény 79 §-a értelmében, a törvény kihirdetése után hat hónap alatt minden iparos tartozik az iparhatóságnál tanonczait a lajstromba vezetés végett bejelenteni és alkalommal a fennálló tanszerződés tartalmát is közölni. Ez a határidő t. évi november 21-én lejár és ez okból figyelmeztetem a cinet, hogy a törvénynek ezt a rendelkezését újból kellő módon közhírré tétetvén, az első foku iparhatóságok hassanak oda, hogy az iparosok e kötelezettségüknek a kitűzött határidőig eleget tegyenek. — Az eljárás módozatait a folyó évi 39266. sz. alatt kelt általános rendeletem kilenczedik paragrafusa szabályozza. — Ugyancsak az idézett törvény 110. és 111. §-a értelmében a törvény kihirdetése után hat hónap alatt tehát szintén legkésőbbben f. é. november hó 21-ig minden iparos és gyáros tartozik segédeit és munkásait a lajstromba vezetés és munkakönyv kiállítás végett az iparhatóságnak bejelenteni. Az első foku iparhatóságok hassanak oda, hogy az iparosok és gyárosok e kötelezettségüknek eleget tegyenek és ez iránt a szükséges intézkedéseket annál inkább mielőbb tegyék meg, miután a munkakönyvbe az illetőség is bejegyzendő lévén, a munkásoknak idejekorán gondoskodniok kell arról, hogy illetőségükre vonatkozó bizonyítványikat, a mennyiben az hiányoznék, beszerezzék. Az eljárást a fentidézett általános rendeletem 27—40. §§-ai szabályozzák. F. é. november hó végéig elvárom a törvényhatóság jelentését arra nézve, hogy a területén levő iparosok a törvény e rendelkezéseinek mily mérvben tettek eleget.“

— A fővárosi rendőrség ügyében a belügyminiszter elrendelte, hogy az iratok azonnal megküldeszenek a budapesti törvénysszék büntető osztályának. A belügyminiszter Somogyi rendőrtanácsost, továbbá Kállay és Minorich fogalmazókat állomásaitól felfüggesztette, Jekelfalussy miniszteri biztost neveztetett ki, hogy a főkapitány közben jöttével a rendőrség büntügyi osztályának kezelését megvizsgálja és ezen vizsgálatot esetleg az összes rendőri közigazgatási osztályokra kiterjesztse.

Gyümölcsfak megvénült hóját legjobb a törzs hosszába vezetett és egymástól 1—1 hüvelyk távolságra eső hasításokkal ellátni, hogy így a megvénült kéreg szorítása alól felszabadulván, ez idei gyenge háncsképződményben a nedv gyorsabban áramolhasson. Az így bilineseitől megszabadított fa jobban nő és szebb gyümölcsöt is terem.

— Liszt Ferencz egy ötlete. Lésznek egy jó mondatát elevenítik fel. Metternich hercegnő egy alkalommal kérdé Lisztől, midőn ez olaszországi útjából visszatért: „Na hát jó üzleteket csinált?“ — „En nem üzleteket csinálók, hercegnő, hanem zenét“ — felelé röviden Liszt.

— A leghosszabb magyar szó. Csak nem rég írták a lapok, hogy melyik a leghosszabb német szó; egy ilyen ritkasággal mi is szolgálhatunk és azt hiszszük, ezzel felfedeztük a leghosszabb magyar szót. Ez az unicum vasuti technicus és így hangzik: „Füstszekrénytecskendőcsváltótkötőkarima.” Az a legfurcsább benne, hogy az egész „karima” nincs akkora mint a neve.

— Tarkaságok. Valaki egy francia lapban a következő kérdést vetette fel: — Ha egy hölgynek uri vendége van, vajjon ülve maradjon-e vagy feláljon, midőn az illető látogató belép vagy távozik? Erre a kérdésre egy amerikai lap így válaszol: — Ha az illető hölgy Washingtonban lakik, akkor minden esetre föl fog állani, sőt még ki is kíséri vendégét az előcsarnokba is, már csak azért is, hogy látogatója ne vigyen magával egy tízdollár értékű, elefántesont fogóval bíró selyemesernyőt, ott hagyva helyette a maga másfél dollár értékű kopott esernyőjét, mint a mi államférfiaiink látogatások alkalmával talán szórakozásból is rendszeren megcselekszik. — Megérkezett végre a festő a kis városba, hol már türelmetlenül várták. Legelső, ki magához invitálta, egy kövér uraság volt, ki leányát kívánta lefestve látni. A nagy kép rövid idő alatt készen volt, s az egész család műértő szemekkel közeledett felé. — Festő ur — szólítja meg a háziasszony — nézze csak, mintha leányom orra a képen kissé ferde volna. — Azon segitünk egy-két ecsetvonással szolt a festő — nos? ... hát jobb így? Oh most már kitünő! ... a meg szólalásig hü! — Azt hiszem festőm — szolt most a kövér ur, — hogy anyjukomnak nincs igaza. ... egyébiránt neki soha sincs igaza. ... ez az ecsetvonás teljesen elrontotta a képet! ... A festő mosolygott, mert esete és a vászon tökéletesen szárazak voltak s ő csak úgy tett mintha festene. Dehát mikor az anyjuknak mindig igazának kell lennie! ... — A nagy-károlyi temetőben egy fejfán következő sírfelirat olvasható: — „Így még sohasem jártam!”

CSARNOK

Emlékeim.

Irtá P. Szathmáry Károly.
(Folytatás.)

A szegény székelynek, két gyermek atyjának, ki még akkor is részeg és éhes volt, meg kellett halni!

A város végére érve, letérdepeltették, bekötözték szemét, s midőn a három golyó keblébe furódott, fölegyenesedve sarkán fordult s úgy vágta magát végig a földön. Most is ott fekszik Szászváros nyugoti végén az utolsó kerítés mellett, ha ugyan a gyaló sírből ember ki nem vetette.

Éjszaka folyvást vonultak csapataink a városon keresztül Piski felé, hol Bem rendelete szerint állást kellett volna foglalniok az ő visszatértéig Temesvár alól.

Az én csapatom folyvást ott állott a kövezeten a főparancsnoki szállás előtt, csak késő este osztottunk ki közöttük egy kis kenyeret, melyet darabonként szedtek össze a városban. Egész éjjel semmit sem aludtunk.

Végre hajnalban kijött a vendéglőből Stein kabriolettje és Tóth Károlylyal én bátor voltam kérdést intézni további teendőink iránt. Requiráljon őu kocsikat a városban, ha kell erőszakkal is, térjen vissza csapatával s a szekerekkel a csatáért, szedesse föl a sebesülteket s hozza Piski felé a sereg után!

Ez volt a most már kivihetetlen rendelet, melyben az ezredes bosszuját véltem a delutáni események miatt fölhísmerni. De mindegy: rendelet volt s a lehetőség határáig teljesíteni kellett.

Magam tiz emberrel s két dobossal fölállottam a piac közepén, a század többi részét csapatunként egy-egy altiszt vezetése alatt szétküldöttem a szekerekért, — azzal a rendelettel, hogy ha gyűlőt veretek, rögtön vissza jöjjenek és sorakozzanak. Keller hadnagyot pedig visszaindítottam egy kis csapattal az ellenség felé.

Rövid félóra múlva sebes lépésekben tért vissza Keller, jelentve, hogy a kozákok jönnek. Én riadót verettem s mikorra beértek a kozákok, már az egész századot együtt találták. Elvonultak ők is, mi is Piski felé.

Említettem, hogy Stein Piskinél okvetlenül megakart állani, míg Bem megérkezvén, átveheti a parancsnokságot. Kétségtelen, hogy kivált ha b. Vécsey, mint kérte, csatlakozott volna hozzá, még fordíthatott volna a dolgon.

De hát a végzet másként akarta. Alig értünk Piskihez s a legénységnek épen a Déváról érkezett kenyeret osztottuk ki, midőn egy irtózatos dördület reszkettette meg a levegőt s a következő pillan-

natban a dévai vár orma egészen a légbe látszott emelkedni, úgy, hogy a felszállott rész és a vár-hegy között az ég kékjét lehetett látni. A vészterhes tömeg egy pillanattal mint egy óriási terebélylombufa sötétlen teríté szét átokterhelt tömegeit; azután pedig egyszerre mint valami vulkán tüzkövei és lávája sziporkázva omlott szét száz meg száz csillagot szórva alá a várdombra és városra, mint valami nagyszerű tűzijáték.

Nem lehet leírni, mily leverőleg hatott a fölrobbanás a seregbe. Árulást kiáltottak s ez igaz is lehetett, csak hogy nem a mi vezéreink árulása, hanem minden valószínűséggel az általam bejelentett sáncz káplár árulása, ha ugyan a raktár tűzerei nem követték el az ügyetlenséget.

Én pedig titkon hálát adtam szivemben az istennek, hogy kívánságomat nem teljesíté, most az én csapatom röpült volna föl velem együtt Potyó százados csapata helyett. Az ő századából, mint mondták csakis nyolcz ember maradt.

Dévavár megsemmisülése döntő befolyással volt azon sereg 7—8000 ember hangulatára, melynek egy része Beszterczétől kezdve ideig folyton vereségeket szenvedve, amúgy is le volt hangolva s mely Stein ezredest nem ismerte s miután még magyarul sem becsülte, e néhány nap alatt nem is tudta megkedvelni. Mindenfelől „árulás”-ról beszéltek s a csapatok parancsszó nélkül ott hagyva a piskii kitünő hadállást, gyors menetben vonultak vissza a dévai sík mezőre.

Még azon nap este, ha jól emlékszem aug. 14-én ott hált az egész tábor e gyönyörű klasszikus vidéken, melynek asztalszine zöld mezejére szomorú sorokat volt e napokról feirandó a történelem.

Estére már kiűtött a seregben a lázadás s én, a kinek kis ponylovam legkevésbé volt elfáradva, besiettem a városba, hogy Beke ezredesnek, ki engem érdemem fölül szeretett tudtul adjam a szerencsétlenséget.

Épen utban találtam őt kifelé Steinnal s félrevonva, elmondottam neki a dolgot, figyelmeztetve, hogy nem tartom czélszerűnek, hogy Stein kijöjjön addig, míg a kedélyek le nem csilapódnak. Azután kisérőtkhöz szegődtem, kis lovammal utánna bandukolva Stein nagy fehér s Beke nehéz pej lovának. Hallottam is, a mint németül reáakarta beszélni Beke a vezért a visszatérésre, de a vakmerőségig bátor férfiú büszkén utasította el a tanácsot s ezt méltan tehette; őt, midőn Pétervárad átvételekor leakarta tenni kardját, maga Kossuth beszélte reá, hogy mint híres mérnök-kari tiszt lépjen magyar szolgálatba s azóta hiven teljesíti kötelességét. Általában br. Steint — fájdalom már későn, mint renttenthetlen vitézt és ügyes vezért ismerté, föl az erdélyi hadsereg.

(Folyt. köv.)

Piaczi árak.

Egy hektoliter	Sz.-Somlyó okt. 23.	Zilah okt. 25.	Tasnád okt. 24.	Sz.-Cseh okt. 16.	Kraszna szept. 23.
árak krajczárokbán					
Buza	488	580	520	490	510
Kétszeres	357	456	440	—	425
Rozs	357	350	500	350	450
Árpa	370	—	—	—	—
Zab	195	230	250	175	200
Tengeri 100 kltó	520	500	500	595	580
Széna 1 kltó	200	250	300	—	—
Marhahus	44	40	40	40	40

HIRDETESEK

184.—1884.

szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-somlyói kir. bíróság 1807/884. számú végzése által Telegdy Márton javára özv. Boesánczy Adolfné ugyanis mint kiskoru gyermekei gyámja ellen 273 frt 32 kr tőke, ennek 1884. év május hó 7. napjától számi-

tandó 6% kamatai és eddig összesen 74 frt 23 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróilag le foglalt és 467 frt 70 kr-ra becsült 2 drb ló, szekér, hintó, hordók, kádak, méhkasok, gazdasági eszközök és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a kielégítésre jogot nyert többi felülfoglaltatók részére is a 2682. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sz.-Somlyón 1884. november 15-én Somályon leendő eszközzésére pedig 1884. nov. 16-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érin-tett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sz.-Somlyón, 1884. évi okt. hó 21. napján.

MÁRKUS GUSZTÁV,
kir. bírósági végrehajtó.

130.—1—1.

HIRDETMÉNY.

Tudomásul kívánom hozni, hogy a sarmasági udvarnak Sarmaságon 160 szekér, sz.-kövesden 40 szekér eladó jó szénája van, úgy a sarmasági erdőn 80 kubik öl hasogatott bükk-fája. A szénavételnél előnyben részesülnek a helyt consumáltató juh-tulajdonosok.

Értekezhetni Sarmaságon,

Csete György,
gazdatisztel.

126.—1—2.

Pályázat.

A sz.-somlyói államilag segélyezett községi elemi iskolánál egy rendes tanítónői állomás üresedésbe jövén, arra pályázat nyitattik.

Ezen állomás javadalmi következők: 1) évi 300 — háromszáz forint fizetés, havokénti egyenlő részletekben előlegesen kiadva; 2) szállás vagy ennek fejében 60 — hatvan forint lakbér évente; 3) 20 — husz forint évi kert-illetmény; 4) 2 — két öl tűzifa beszállítás nélküli.

Okmányokkal felszerelt pályázatok folyó év november hó 12-ig iskolaszéki elnök nagytiszteletű Nagy László ev. ref. esperes urhoz nyújtandók be. A választás a következő 8 nap alatt meg fog ejtetni, megválasztott tanítónő tartozván állomását azonnal elfoglalni. Megjegyzetetik, hogy a megválasztott tanítónő állomásán a szokásos egy év eltelte után fog az iskolaszék által véglegesítettetni.

Sz.-Somlyón, 1884 okt. 22.

A közs. iskolaszék nevében:

Dr. Ajtai Endre,
iskolaszéki jegyző,

128.—1—2.

Feltűnő olcsó árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Bécsből haza érkezvén, rendkívüli dusan rendeztem újabban üzletemet és

legolcsóbb árak mellett gazdag berendezésű raktárt tartok:

férfi és nő kalapok, lábbelik, téli felsők és bundák, fehérműek, paplanok, calmuk és parketek, diszmű és pipere áruk, csipkék, rüschök, galérok, keztyűk, mindenféle divatos kiállításba; uti bőröndök, esőköpenyek, esőernyők, valódi halcsontos miderek, valamint téli árukba, alsó ingek, nadrágok, harisnyák, muffok és sok féle hasznos és újdivatu áruk.

Továbbá ajánlom új berendezésű fűszer és liszt üzletemet különösen újonnan leszállított árak mellett.

Tisztelettel
Fábry József.

131.—1—3.